
UNIVERSITI SAINS MALAYSIA

Peperiksaan Kursus Semasa Cuti Panjang
Sidang Akademik 2004/2005

Mei 2005

IEK 206 – OPERASI UNIT III

Masa : 3 jam

Sila pastikan bahawa kertas peperiksaan ini mengandungi EMPAT (4) muka surat yang bercetak sebelum anda memulakan peperiksaan ini.

Jawab LIMA (5) soalan. Semua soalan mesti dijawab dalam Bahasa Malaysia.

1. Sekelompok pepejal akan dikeringkan dari 0.34 hingga 0.1 lembapan (dasar kering). Permukaan pengeringan ialah $1 \text{ m}^2/35 \text{ kg}$ berat kering. Tentukan jumlah masa untuk pengeringan. Data bagi tempoh kadar kejatuhan ialah seperti berikut:

W	0.2	0.18	0.16	0.14	0.12	0.10	0.09	0.08
$R \times 10^3$	0.3	0.266	0.239	0.208	0.18	0.15	0.097	0.07

$$R \text{ dalam } \text{kg/m}^2\text{s.} \quad R = -(L/A)(dW/dt), \quad \int dx/(ax + b) = (1/a)\ln(ax + b)$$

(100 markah)

2. Satu turus penyulingan selanjaran memisahkan 30,000 kg/h suatu campuran yang mengandungi 40% berat benzena (A) dan 60 % berat toluena ke satu hasil atas yang mengandungi 97% berat benzena dan satu hasil bawah 5% benzena. Nisbah refluks 3.5 mol dengan 1 mol hasil akan digunakan. Arus suap adalah pada takat gelembung 95 °C. Berat molekul bagi benzena ialah 78, dan bagi toluena ialah 92. Kemeruapan relatif campuran benzena-toluena ialah $\alpha_{AB} = 2.5$.
- (a) Hitungkan jumlah hasil atas dan hasil bawah dalam mol/h;
  - (b) Lukiskan lengkungan keseimbangan;
  - (c) Tentukan bilangan plat unggul dan kedudukan plat suapan.

$$\begin{aligned} y_A &= (\alpha_{AB}x_A)/\{1 + (\alpha_{AB} - 1)x_A\} \\ y_{n+1} &= R_D x_n / (R_D + 1) + x_D / (R_D + 1) \\ y &= -qx/(1 - q) + x_F/(1 - q) \end{aligned}$$

(100 markah)

3. Satu penuras plat dan rangka digunakan untuk menuraskan satu campuranlikat pada tekanan malar. Selepas 2000 s, isipadu turasan ialah 10 m^3 , dan selepas 2000 s masa tambahan, jumlah isipadu turasan ialah 15 m^3 . Jika 4 m^3 air basuh digunakan, kirakan masa pembasuhan, dalam unit s. Rintangan medium turas boleh diabaikan. Kadar pembasahan ialah $\frac{1}{4}$ kadar penurasan akhir.

$$dV/dt = A^2(-\Delta p)/(\mu\alpha VW)$$

(100 markah)

4. (a) Bincangkan tentang penyulingan kilat.
(50 markah)
- (b) Bincangkan mengenai proses penyerapan gas-cecair.
(50 markah)
5. (a) Fluks pemindahan jisim N_A boleh diberi seperti $N_A = K_y(y_A - y_A^*)$. Dengan bantuan plot kepekatan zat larut di dalam fasa gas, y , melawan kepekatan zat larut di dalam fasa cecair x (lengkungan keseimbangan), bincangkan tentang proses kawalan gas dan proses kawalan cecair. $1/K_y = 1/k_y + m'/k_x$, $1/K_x = 1/m''k_y + 1/k_x$.
- (50 markah)
- (b) Dengan bantuan plot kandungan lembapan W melawan masa pengeringan t , plot kadar pengeringan R melawan t , dan R melawan W , bincangkan mengenai kadar pengeringan kelompok.
- (50 markah)
6. Suatu kolumn penyulingan memisahkan satu campuran yang mengandungi 30.0% mol CS_2 (A) dan 70.0% mol CCl_4 pada 1 atm. Hasil atas mengandungi 95% mol CS_2 , dan hasil bawah mengandungi 5% mol CS_2 . Arus suap adalah pada takat gelembung. Jika nisbah refluks ialah 2.0 kali nisbah refluks minimum, tentukan
- (a) nisbah refluks minimum;
(b) bilangan plat unggul dan kedudukan plat suapan.

y_A	0.082	0.16	0.27	0.33	0.49	0.63	0.75	0.83	0.93
x_A	0.030	0.062	0.11	0.14	0.26	0.39	0.53	0.66	0.86

(100 markah)

**CONVERSION
FACTORS AND
CONSTANTS
OF NATURE**

- 4 -

To convert from	To	Multiply by†
acre	ft ²	43,560*
atm	m ²	4046.85
	N/m ²	1.01325 × 10 ³
Avogadro number	lb _f /in. ²	14.696
barrel (petroleum)	particles/g mol	6.022169 × 10 ²³
	ft ³	5.6146
	gal (U.S.)	42*
bar	m ³	0.15899
	N/m ²	1 × 10 ³
Boltzmann constant	lb _f /in. ²	14.504
Btu	J/K	1.380622 × 10 ⁻²³
	cal _{IT}	251.996
	ft-lb _f	778.17
	J	105.06
	kWh	2.9307 × 10 ⁻⁴
Btu/lb	cal _{IT} /g	0.55556
Btu/lb-°F	cal _{IT} /g-°C	1*
Btu/ft ² -h	W/m ²	3.1546
Btu/ft ² -h-°F	W/m ² -°C	5.6783
Btu·ft/ft ² -h-°F	kcal/m ² -h-K	4.882
	W-m/m ² -°C	1.73073
	kcal/m-h-K	1.488
cal _{IT}	Btu	3.9683 × 10 ⁻³
	ft-lb _f	3.0873
cal	J	4.1868*
cm	in.	0.39370
cm ³	ft	0.0328084
	ft ³	3.531467 × 10 ⁻³
cP (centipoise)	gal (U.S.)	2.64172 × 10 ⁻⁴
	kg/m-s	1 × 10 ⁻³
	lb/fl-h	2.4191
cSt (centistoke)	lb/ft-s	6.7197 × 10 ⁻⁴
faraday	m ² /s	1 × 10 ⁻⁶
ft	C/g mol	9.648670 × 10 ⁴
ft-lb _f	m	0.3048*
	Btu	1.2851 × 10 ⁻³
ft-lb _f /s	cal _{IT}	0.32383
	J	1.35582
	Btu/h	4.6262
ft ² /h	hp	1.81818 × 10 ⁻³
	m ² /s	2.581 × 10 ⁻⁵
ft ³	cm ³ /s	0.2581
	cm ³	2.8316839 × 10 ⁴
ft ³ -atm	gal (U.S.)	7.48052
	L	28.31684
	Btu	2.71948
	cal _{IT}	685.29
ft ³ /s	J	2.8692 × 10 ³
gal (U.S.)	gal (U.S.)/min	448.83
	ft ³	0.13368
gravitational constant	in. ³	231*
gravity acceleration, standard	N·m ² /kg ²	6.673 × 10 ⁻¹¹
h	m/s ²	9.80665*
	min	60*
hp	s	3600*
hp/1000 gal	Btu/h	2544.43
in.	kW	0.74624
in. ³	kW/m ³	0.197
J	cm	2.54*
kg	cm ³	16.3871
kWh	erg	1 × 10 ⁷
L	ft-lb _f	0.73756
lb	lb	2.20462
lb/ft ³	Btu	3412.1
	m ³	1 × 10 ⁻³
lb _f /in. ²	kg	0.45359237*
lb mol/ft ² -h	kg/m ³	16.018
light, speed of	g/cm ³	0.016018
m	N/m ²	6.89473 × 10 ³
	kg mol/m ² -s	1.3562 × 10 ⁻³
	g mol/cm ² -s	1.3562 × 10 ⁻⁴
	m/s	2.997925 × 10 ⁸
m	ft	3.280840
m ³	in.	39.3701
N	ft ³	35.3147
	gal (U.S.)	264.17
N/m ²	dyn	1 × 10 ⁵
Planck constant	lb _f	0.22481
proof (U.S.)	lb _f /in. ²	1.4498 × 10 ⁻⁴
ton (long)	J-s	6.626196 × 10 ⁻³⁴
ton (short)	percent alcohol by volume	0.5
ton (metric)	kg	1016 ..
yd	lb	2240*
	kg	1000*
	lb	2204.6
	m	3*
		0.9144*

† Values that end in an asterisk are exact, by definition.